

Fout van oud

Snel, fout en toch aantrekkelijk; de wereld lijkt bezaaid met dit soort types. Ook onze Marith kan erover meepraten. Haar eerste serieuze vriendje was ook zo'n narcist.

TEKST MARITH IEDEMA
FOTOGRAFIE JASPER SUYK
LINGERIE PLEASUREMENTS

Mijn eerste serieuze vriendje P. was wat je noemt een snelle jongen. Hij reed in een BMW X5, droeg een dikke Rolex om zijn pols en had praatjes voor tien. P. werkte in de partyscene en deed bijzonder goede zaken. Op zijn 25ste kocht hij zijn eerste huis: een drie verdiepingen tellend pand in het centrum van Amsterdam. Tenminste, dat was zijn verhaal. Ik kon alleen niet komen kijken, want de boel werd verbouwd. 'Eén grote puinhoop schat.' Daarvan zouden mijn kleren vies worden, dat wilde hij niet. Hij zou me een rondleiding geven zodra het af was, over een maand of zes. Om die tijd te overbruggen trok hij in bij mij, wat ik meer dan prima vond. In de eerste maand van onze relatie vertelde hij me over de cokeverslaving die hij op eigen kracht overwon. Op zijn dieptepunt snoof P. vijf gram per dag. Om 'de scherpe randjes ervanaf te halen' zoop hij hierbij liters baco. Ik geloof niet dat ik schrok, drugsgebruik was in mijn omgeving vrij normaal. Een gevoel van trots overheerste eerder. Het vereist een flinke portie doorzettingsvermogen om zonder hulp af te kicken.

De wind stak op en bam, voor hij het wist zat hún coke in zijn neus

Snuifklaar

Alles wat P. in die tijd zei, slikte ik voor zoete koek. Zelfs toen ik hem op een afterparty betrapte met een opgerold biljet van vijftig euro in zijn hand gingen er geen alarmbellen rinkelen. In mijn 18-jarige oren klonk zijn verklaring plausibel; iemand vroeg hem het briefje even snuifklaar te maken.

Maanden later zag ik eindelijk onder ogen dat het afkickverhaal een product was van P.'s levendige fantasie. Hijzelf bleef volhouden dat hij niet verslaafd was, nooit meer snoof. Zélf de keer dat ik hem onverwachts tegenkwam en hij eruitzag alsof hij met zijn gezicht in een bak meel was gevallen, ontkende hij. Zijn verklaring: hij stond buiten te roken en twee jongens voor hem waren aan het snuiven, de wind stak op en bam, voor hij het wist zat hún coke in zijn neus. P. bleek een pathologische leugenaar, met torenhoge schulden, een coke-, drank- en prostitutieverslaving. Het huis, waarvoor hij me zelfs gordijnen liet uitzoeken, bestond niet. Zijn baan bleek eveneens verzonnen. Mijn moeder deed

me in die tijd *Het Monsterverbond* cadeau, een soort zelfhulpboek voor vrouwen die op foute mannen vallen (erg subtiel). Ik herkende P. in haast elk van de zeven types foute mannen die de schrijfster schetste. Zo heb je de dwingende man, de narcistische, de psychopaat, de emotioneel onderontwikkelde jaloerse man, de vent met bindingsproblemen, de verslaafde en ten slotte de gewelddadige man. Makkelijk was het niet, maar ik maakte het uit en sprak met mezelf af: dit nooit meer. Gelukkig hield ik voet bij stuk.

Mijn vriendin L. is een stuk hardleerser. Ik kan me één jongen herinneren die niet in de categorie fout viel, en toen was ze 15. Sinds die tijd heeft ze haar hart verloren aan een moordenaar, een kruimeldief, een notoire vreemdganger, een man die op haar geld teerde, een figuur met zoveel kinderen bij verschillende vrouwen dat hij het zelf amper kon bijhouden en een regelrechte stalker. Als ik haar vraag wat ze ziet in deze losers haalt L. haar schouders op. Ze weet het niet. 'Het zal de spanning wel zijn.' L. is lang niet de enige die consequent kiest voor een man die haar ongelukkig maakt.

Eersteklas eikels

Wat is dat toch? Als ik kijk naar mijn eigen situatie moet ik erkennen dat P. naast een lul ook charmant, grappig en innemend was, zoals de meeste narcisten. Hij blaakte van zelfvertrouwen (waar hij dit vandaan haalde, Joost mag het weten) en dat trok me in hem aan. L.'s foute exen waren al even zelfingenomen. Gek genoeg vallen er aardig wat vrouwen op zulke types. De reden hiervoor kan zijn dat we de foute man onbewust aanzien voor sterk; iemand die over goed genetisch materiaal beschikt, zijn gezin kan beschermen.

Gelukkig is het gros van de dames in staat de goede van de kwade kerels te scheiden. Het zijn meestal vrouwen met weinig zelfwaardering die blijven kiezen voor eersteklas eikels. Focussen op de destructieve relatie en zijn issues leidt lekker af van wat er bij henzelf allemaal mis is. Of ze zijn simpelweg onvoorstelbaar naïef, willen voor de foute man zorgen, geloven dat hij te helpen is, zal veranderen, zelfs als hij last heeft van losse handjes.

L. heeft sinds kort een nieuwe liefde. Oh nee, daar gaan we weer, dacht ik. Inmiddels moet ik erkennen dat het erop lijkt dat ze die neerwaartse spiraal op de valreep heeft weten te doorbreken. De nieuwe man is aardig en staat voor de verandering niet op de Nationale Opsporingslijst. Nu maar hopen dat ze bij hem blijft. ✕